

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Π.Μ.Σ.)
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Ο Τουρισμός στην Περιφέρεια Πελοποννήσου
Προκλήσεις και Προοπτικές

Δήμητρα Γιόγιακα, Οικονομολόγος - Περιφερειολόγος

Επιτροπή Παρακολούθησης:

Αν. Καθηγήτρια Δ. Διακουλάκη (επιβλέπουσα), Σχολή Χημικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Καθηγήτρια Ε. Παναγιωτάτου, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Επ. Καθηγητής Κ. Χατζημπίρος, Σχολή Πολιτικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι να οδηγήσει στην ανάπτυξη ενός προβληματισμού γύρω από τις προκλήσεις και τις δυνατότητες του τουριστικού τομέα που δύναται να αποτελέσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την Περιφέρεια της Πελοποννήσου, μέσω της διερεύνησης των χαρακτηριστικών της, των προϋποθέσεων και των προοπτικών τουριστικής ανάπτυξής της. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου όπως και οι περισσότερες περιοχές της Ελλάδας διαθέτει σημαντικά τουριστικά πλεονεκτήματα και επομένως δυνατότητες για μια ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη.

Η εργασία αποτελείται από επτά κεφάλαια. Στο εισαγωγικό μέρος της εργασίας παρουσιάζεται ο τουρισμός ως ένας πολύτιμος θησαυρός που προάγει την ανάπτυξη, αφού πρώτα βέβαια ξεπεραστούν οι χρόνιες αδυναμίες και ελλείψεις που τον χαρακτηρίζουν και οι οποίες αποτυπώνονται έντονα στον αναπτυξιακό ιστό της χώρας.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας εξετάζεται η βαρύτητα του τουρισμού στην οικονομική ζωή της χώρας μας με βάση ορισμένα μεγέθη που χαρακτηρίζουν τις διαστάσεις του και τις τάσεις εξέλιξής του, όπως είναι η συμμετοχή στο Α.Ε.Π., η εισροή συναλλάγματος και η απασχόληση. Επίσης, το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει και μια συνοπτική παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης της χώρας, σχετικά με τις εγκαταστάσεις της τουριστικής υποδομής και την τουριστική κίνηση.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται οι νέες εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες αποτελούν ένα νέο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης διαφορετικό από το πρότυπο του μαζικού τουρισμού που ακολούθησε η χώρα μας. Έτσι, ειδικές μορφές τουρισμού όπως ο

πολιτιστικός τουρισμός, ο θρησκευτικός, ο θαλάσσιος, ο αγροτικός, ο οικολογικός, ο συνεδριακός, ο γαστρονομικός, ο τουρισμός υγείας προσπαθούν να αμβλύνουν τις επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού, να επιμηκύνουν την τουριστική περίοδο, να διευρύνουν την τουριστική αγορά και να δημιουργήσουν νέα τουριστικά προϊόντα.

Το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας αφορά στην καταγραφή των σημαντικότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων της τουριστικής δραστηριότητας στον ελλαδικό χώρο, ιδιαίτερα των αρνητικών και μη αναστρέψιμων, που η τουριστική ανάπτυξη δημιουργεί στους ευαίσθητους και ξεχωριστούς περιβαλλοντικούς πόρους, υποβαθμίζοντας το τουριστικό προϊόν και μειώνοντας την ανταγωνιστικότητά του.

Περνώντας στο τέταρτο κεφάλαιο, αναλύεται η φυσιογνωμία της Περιφέρειας Πελοποννήσου σε σχέση με την μορφολογία, το κλίμα, την διοικητική οργάνωση, τον πληθυσμό, την εκπαίδευση, την υγεία, την ανεργία, την απασχόληση, τους τομείς παραγωγής και τις βασικές τεχνικές υποδομές της.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, γίνεται παρουσίαση των τουριστικών πόρων, της τουριστικής υποδομής και της τουριστικής κίνησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Στο έκτο κεφάλαιο επιχειρείται μια προσπάθεια εκτίμησης της Φέρουσας Ικανότητας για συγκεκριμένες περιοχές της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η επιλογή των περιοχών αυτών εστιάζεται κυρίως σε ζώνες υψηλής τουριστικής φόρτισης και έντονης τουριστικής ελκυστικότητας της Περιφέρειας.

Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο διατυπώνονται οι προβληματισμοί, οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα σχετικά με την πορεία της τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια ενώ παράλληλα επιχειρείται μια προσπάθεια προσδιορισμού των βασικότερων στόχων-αξόνων παρέμβασης προκειμένου να επιτευχθεί η ενίσχυση και η αναβάθμιση του τουριστικού τομέα της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε εκτιμάται ότι δεν έχει κορεστεί τουριστικά, γεγονός που επιτρέπει την περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας. Ωστόσο, ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός και μία αποτελεσματική τουριστική πολιτική θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του τουρισμού στην Πελοπόννησο, στοχεύοντας στην σωστή αξιοποίηση όλων των πόρων καθώς και στην προσέλκυση ποιοτικού και επιλεκτικού τουρισμού.

Η Περιφέρεια έχει τις προϋποθέσεις και θα αποτελέσει επίκεντρο εντονότερου στο μέλλον ενδιαφέροντος μιας συνεχώς διευρυνόμενης τουριστικής αγοράς. Η Πελοπόννησος μπορεί και πρέπει να κερδίσει το στοίχημα της τουριστικής ανάπτυξης.